

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/31/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313201104
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1313201104.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: Slovenská Q.Á. C., C. X, K., zastúpeného Legium, s.r.o., Bukureštská 3, Bratislava, proti odporcovi: JUDr. Y. Y., I. X, K., o zaplatenie 60,05 eura s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 12C/136/2013-80, zo dňa 19.9.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania 16,50 eura.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal zaplatenia 60,05 eura titulom úroku z omeškania vo výške 0,30 eura pre omeškanie odporcu so zaplatením príspevku na činnosť navrhovateľa vo výške 199,16 eura a príspevku do sociálneho fondu vo výške 16,60 eura za rok 2008, splatných najneskôr do 30.4.2008, ktoré odporca zaplatil dňa 17.7.2008 (úrok z omeškania bol uplatnený vo výške 8,5 % od 1.5.2008 do 17.7.2008) a titulom zmluvnej pokuty vo výške 10 % príspevku na činnosť navrhovateľa za každý začatý mesiac omeškania, max. do výšky 100 %, t.j. pokuty vo výške 59,75 eura (v zmysle § 3 ods. 1 uznesenia konferencie advokátov o príspevku na činnosť navrhovateľa).

Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú odporcom sa súd prvého stupňa touto zaoberal prioritne. Uviedol, že oba uplatnené nároky sa stali splatnými dňa 30.4.2008, pričom navrhovateľ si svoj nárok uplatnil na súde až dňa XX.X.XXXX. Svoje právo však mohol vykonať prvý raz dňa 1.5.2008, t.j. trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Obč. zákonníka uplynula dňa 1.5.2011. Na uvedenom základe súd prvého stupňa s poukazom na vznesenú námietku premlčania návrh zamietol (keď návrh na začatie konania bol podaný po uplynutí premlčacej doby), keď sa nestotožnil s názorom navrhovateľa o potrebe aplikácie 6 ročnej premlčacej doby podľa zákona č. 563/2009 Z.z..

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.; úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za odpor.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť, resp. zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Uviedol, že z aplikácie Obč. zákonníka na vznesenú námietku premlčania nepriamo vyplýva, že súd prvého stupňa považoval právny vzťah medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah; v tomto smere však mal napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, nakoľko neobsahoval žiadne právne úvahy ani spôsob vysporiadania sa s jeho argumentáciou. Uvedené právne posúdenie mal za nesprávne, keď povinnosť k platbám, ktoré sú predmetom konania, vznikla z jednostranného rozhodnutia najvyššieho orgánu navrhovateľa - konferencie advokátov a pre odporcu boli tieto platby povinné v zmysle § 75 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a nie preto, že by sa dobrovoľne k nim zaviazal na základe svojej autonómnej vôle. Predmetný právny vzťah tak nemá súkromnoprávny charakter, pretože sa pri ňom neuplatňuje slobodná vôľa odporcu; táto povinnosť na neho dopadá bez ohľadu na jeho vôľu. Nie je v ňom naplnená základná podmienka občianskoprávneho vzťahu vyjadrená v § 2 ods. 2 Obč. zákonníka, ktorou je rovnaké postavenie subjektov. Predmetný právny vzťah je potrebné považovať za vzťah verejnoprávny, pri ktorom navrhovateľ autoritatívne a jednostranne rozhoduje o právach a povinnostiach odporcu, nakoľko má postavenie orgánu verejnej moci. Dôvodil, že je právnickou osobou zriadenou zákonom, kde zákon mu zveruje aj určité právomoci vo vzťahu k svojim členom. Ďalej uviedol, že aj z dôvodu právnej nerovnosti nemožno považovať charakter právneho vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom za súkromnoprávny. Navrhovateľ má právo na určité platby a tomuto právu zodpovedá povinnosť odporcu, založená na vzťahu právnej nadriadenosti a podriadenosti, čo vylučuje existenciu jednej zo základných zásad súkromného práva, ktorou je právna rovnosť účastníkov. V tejto súvislosti poukázal aj na § 244 ods. 2 O.s.p., ktorý zakladá právomoc súdov preskúmať v správnom súdnictve zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov, o.i. aj záujmovej samosprávy, pričom takýmto subjektom je aj A.. Mal za zrejmé, že správne súdnictvo sa nezaobera občianskoprávnymi (teda súkromnoprávnymi) vzťahmi, ale preskúmava zákonnosť postupov a rozhodnutí v oblasti verejnej správy, teda právne vzťahy vznikajúce v oblasti verejného práva s autoritatívnym prvkom. A nakoľko zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii ako predpis z oblasti verejného práva žiadnym spôsobom neupravuje premlčacie lehoty pri žiadnych platbách, vytkol súdu prvého stupňa, že mal predovšetkým uvážiť, že sa povinnosť zaplatiť predmetné platby, nepremičuje. Uviedol, že pokiaľ by sa malo uvažovať o premlčaní, potom vzhľadom na charakter vzťahu a nedostatok špeciálnej úpravy v zákone č. 586/2003 Z.z. o advokácii, považuje za správne použiť analógiu práva „*analogiae iuris*“ (teda použitie právneho predpisu z príslušného odvetvia verejného práva) a tým odstrániť chýbajúcu právnu úpravu. S poukazom na § 2 písm. f) zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní považoval vymáhané platby za platby svojim charakterom a účelom najbližšie k daňovým nedoplatkom a v prípade premlčania nároku s poukazom na § 85 ods. 1 cit. zákona sa v takom prípade malo vychádzať z premlčacej doby 6 rokov.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.4.2015 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd pri viazanosti dôvodmi odvolania (ktorým bola namietaná nesprávnosť aplikácie ustanovení Obč. zákonníka na vznesenú námietku premlčania) potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

K odvolacej argumentácii navrhovateľa, že predmetný právny vzťah nemá súkromnoprávny charakter, ale verejnoprávny, pri ktorom navrhovateľ autoritatívne a jednostranne rozhoduje o právach a povinnostiach odporcu, nakoľko má postavenie orgánu verejnej moci, ktorému zákon zveruje určité právomoci vo vzťahu k svojim členom pri vzájomnom vzťahu právnej nadriadenosti a podriadenosti, čo vylučuje existenciu jednej zo základných zásad súkromného práva, ktorou je právna rovnosť účastníkov, odvolací súd uvádza, že A. tak, ako je normatívne konštituovaná, je nesporne orgánom záujmovej (stavovskej) samosprávy. Zároveň je však aj právnickou osobou. Právne vzťahy týkajúce sa činnosti a rozhodovania A. môžu mať preto tak verejnoprávny, ako aj občianskoprávny charakter. Rozlišovacím kritériom, o aký vzťah v konkrétnom prípade ide, je jeho povaha. Verejnoprávny vzťah je totiž typický

vrchnostenskou povahou dopadajúcou na individuálne práva a povinnosti príslušných osôb, aspoň sčasti s presahom na základné práva a právom chránené záujmy týchto osôb. Na strane druhej pre občianskoprávny vzťah je typická rovnosť jeho účastníkov. V prejednávanej veci uplatnené nároky majú základ v uzneseniach konferencie advokátov (uznesenie o príspevku na činnosť A. zo dňa 19.6.2004 - v § 2 ods. 1, 3 upravená výška a splatnosť základného príspevku v sume 6.000,- Sk, v § 3 ods. 1 upravená výška pokuty na 10 % príspevku za každý začatý mesiac omeškania, maximálne do výšky 100 %; uznesenie o príspevku do sociálneho fondu zo dňa 16.6.2007 - v § 4 ods. 1, 2 upravená výška a splatnosť príspevku v sume 500,- Sk ročne, v § 4 ods. 4 upravená povinnosť zaplatiť úroky z omeškania pri omeškaní s odkazom na Obč. zákonník). Uznesenia konferencie advokátov predstavujú vnútorné predpisy najvyššieho orgánu A. a sú pre jej členov v zmysle § 75 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii záväznú. Vydaním týchto uznesení sa tiež realizuje záujmová samospráva, keďže A. nimi ukladá povinnosti svojim členom. Jedná sa však o všeobecne uložené povinnosti, ktoré nemajú konkrétneho individuálne určeného adresáta a smerujú voči všetkým členom A.. Tieto uznesenia preto nemajú povahu individuálneho správneho aktu, resp. takého rozhodnutia orgánu A., ktoré by spadalo pod úpravu danú znením § 75 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii. Prejavom toho je aj skutočnosť, že navrhovateľ sa nepokúsil o exekúciu ním uplatňovaných nárokov, nakoľko si bol zrejme vedomý toho, že mu absentuje exekučný titul. Po vyhodnotení povahy navrhovateľom uplatňovaného nároku odvolací súd konštatuje, že A. má oprávnenie normatívne vo všeobecnosti stanoviť povinnosť zaplatiť danú pokutu alebo úrok z omeškania, avšak na strane druhej nemá oprávnenie vymáhať ich zaplatenie. Žiaden orgán A. totiž nevydal taký individuálny správny akt, ktorý by po vykonateľnosti mal povahu exekučného titulu. Inak povedané, pri vymáhaní daných platieb sú tak A., ako aj jej členovia v rovnakom postavení a spory medzi nimi rieši súd v občianskoprávnom konaní. Už z toho vyplýva, že dotknutý vzťah má občianskoprávny charakter, v dôsledku čoho sa naň bude vzťahovať aj právna úprava premlčania upravená v Občianskom zákonníku.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v súvislosti s odvolacou námietkou, že zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii ako predpis z oblasti verejného práva žiadnym spôsobom neupravuje premlčacie doby pri žiadnych platbách a preto sa predmetné nároky nepremlčujú, odvolací súd uvádza, že takýto záver je v rozpore so všeobecne uznávanou zásadou v súkromnoprávnych vzťahoch, z ktorej vychádza aj platný právny poriadok, že sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva a práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá (§ 100 ods. 2 veta prvá, ods. 3 Občianskeho zákonníka). Obdobne je to v obchodnoprávnych vzťahoch, v ktorých sa vylučuje z premlčania iba právo vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú (§ 387 ods. 2 Obchodného zákonníka). Ak teda v občianskoprávnych a v obchodnoprávnych vzťahoch platí, že majetkové práva sa zásadne premlčujú, niet žiadneho dôvodu vylúčiť z premlčania nárok navrhovateľa na pokutu za omeškanie so zaplatením príspevku na jeho činnosť, resp. nárok na zaplatenie úrokov z omeškania za omeškanie so zaplatením príspevku na činnosť a príspevku do sociálneho fondu. V oboch prípadoch sa jedná o majetkové právo. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval za správny názor navrhovateľa, že s využitím „analogiae iuris“ je potrebné odstrániť chýbajúcu právnu úpravu a nahradiť ju z príslušného odvetvia verejného práva. Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii premlčanie nárokov neupravuje.

Na uvedenom základe mal aj odvolací súd s poukazom na námietku premlčania vznesenú odporcom nárok navrhovateľa uplatnený návrhom na začatie konania za premlčaný (§ 100 ods. 1 pri aplikácii § 101 Občianskeho zákonníka), pretože po ustálení povahy uplatňovaného nároku dospel k záveru, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je občianskoprávnym vzťahom.

Súd prvého stupňa odôvodnil napadnutý rozsudok spôsobom zodpovedajúcim § 157 ods. 2 O.s.p. (stručne ale dostatočne, keď na vznesenú námietku premlčania aplikoval ustanovenia Obč. zákonníka), pričom odvolací súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, čomu zodpovedá odôvodnenie napadnutého rozsudku, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní úspešný odporca by mal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, odvolací súd mu ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.